

JUBEL, DIGITALISERING OCH SAMHÄLLSNYTTA

2015-05-27

Av: IQ Samhällsbyggnad

Den 21 april presenterades satsningen på Smart Built Environment vid en pressträff på Formas. På bilden syns Olle Samuelson, Fol-strateg IQ Samhällsbyggnad, Anna Sander, tidigare VD IQ Samhällsbyggnad, Mehmet Kaplan, bostadsminister och Ingrid Petersson, generaldirektör Formas.

Den 21 april jublade vi på IQ Samhällsbyggnads kansli och firade med tårtkalas. Anledningen till firandet var ett positivt besked på den ansökan om ett strategiskt innovationsprogram (läs mer nedan) Smart Built Environment som IQ Samhällsbyggnad samordnat.

En anledning till firandet var så klart att en lång process med många inblandade – som började med framtagandet av en strategisk innovationsagenda om [BIM](#) 2011, gått via sammanslagningen av tre olika agendor och ett avslag på vår första ansökan – äntligen fått ett lyckligt slut. Men mest firade vi att det strategiska innovationsprogrammet Smart Built Environment nu äntligen ska bli verklighet och därmed en motor för förändring i samhällsbyggandet. Programmet är en långsiktig satsning på upp till 12 år, som i den första treårsperioden omfattar omkring 200 miljoner kronor. Det är den enskilt största satsningen som gjorts på samhällsbyggande.

Men det är inte bara Formas, VINNOVA och Energimyndigheten som satsar pengar i programmet. Smart Built Environment har en unik och bred förankring i sektorn med såväl myndigheter, företag, organisationer och kommuner i ryggen. Och fler företag och organisationer är välkomna att vara med.

Digitaliseringen drivkraften

Programmet tar sin utgångspunkt i den snabba digitalisering som sker i samhället och hur den kan bli en motor för förändring i samhällsbyggandet. Målen med programmet är att minska sektorns miljöpåverkan, förkorta planerings- och byggtiden, minska de totala byggkostnaderna och möjliggöra en ny affärslogik i sektorn.

Mehmet Kaplan, som kan titulera sig bostads-, stadsutvecklings- och IT-minister, deltog när programmet presenterades på en pressträff samma dag som det positiva beskedet kom, menar att Smart Built Environment tydligt kopplar ihop hans tre ansvarsområden. Regeringen har utlovat att en kvarts miljon nya bostäder ska byggas. Bostäder som inte bara ska byggas med kvalitet utan också snabbt, kostnadseffektivt och på ett hållbart sätt. Att tillvarata de möjligheter som skapas av digitaliseringen är en nyckelfaktor för att lyckas med den gigantiska utmaningen.

– En gemensam informationsinfrastruktur är nyckeln till förändringen. Det unika med Smart Built Environment är just integrationen mellan BIM, GIS och industriella processer, som ökar potentialen att ta tillvara digitaliseringens alla möjligheter, säger Olle Samuelson från IQ Samhällsbyggnad som har samordnat framtagande och förankring av ansökan.

Ökad demokrati

Att ett sömlöst informationsflöde genom hela byggprocessen med alla de aktörer som är inblandade, från de allra första planeringsskedet ända till förvaltning eller till om med rivning av en byggnad, skapar effektivisering är lätt att förstå. Om till exempel den planerade skolan blir billigare att bygga finns pengar över. Pengar som kanske kan användas till att skapa en riktigt bra skolgård eller en inomhusmiljö som främjar inlärning.

En annan aspekt som Mehmet Kaplan lyfte vid pressträffen var demokratin. Hans förhoppning är medborgardialog och samråd ska underlättas med färre överklaganden som resultat. Ett exempel skulle kunna vara när ett villaområde ska förtätas med ett flerfamiljshus. Redan i planeringsstadiet finns en digital modell över bostadsområdet. I modellen kan man se hur det nya huset påverkar omgivningen. I modellen kan det kanske visa sig att det planerade huset skymmer kvällssolen i de omgivande trädgårdarna. Men vad händer om man flyttar huset 100 meter eller gör det en våning lägre? Eller tvärt om – det planerade huset kommer inte alls att störa utsikten eller kvällssolen som befarat. Redan i dialogen med de boende kan man göra justeringar och diskutera olika lösningar.

Full fart 2016

Smart Built Environment startar med full kraft vid årsskiftet, men redan under sommaren börjar vi bygga upp verksamheten och till hösten "tjuvstartar" några aktiviteter. I början av 2016 kommer den första utlysningen. Förutom rena utlysningar kommer en mängd strategiska projekt att drivas inom programmet. Allt med syfte att skapa kunskap, kompetens, tjänster och produkter.

Mer om programmet och om digitaliseringens möjligheter för samhällsbyggandet kommer självklart på bloggen framöver. Håll ögonen öppna! Vill du redan nu veta mer? Kontakta Olle Samuelson, FoU-strateg IQ Samhällsbyggnad, 070-329 04 42, olle.samuelson@iqs.se

Om strategiska innovationsområden

Strategiska innovationsområden är en del i regeringens forsknings- och innovationspolitik. Det handlar om en kraftsamling där näringsliv, akademisk forskning och offentlig sektor samverkar för att stärka Sveriges konkurrenskraft och bidra till hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar. Nu finns 16 strategiska innovationsprogram i Sverige. Ansvariga myndigheter är VINNOVA, Energimyndigheten och Formas.